

อาหารสมอง

● วรากรณ์ สามโกเศศ
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

มนุษย์ 'อู้งาน' โดยไม่ตั้งใจ

หลายครั้งในชีวิตเรารู้สึกแปลกใจกับพฤติกรรมของตัวเองยามเมื่อทำงานคนเดียวและเมื่อทำงานเป็นกลุ่ม การ "อู้งาน" โดยไม่ตั้งใจนี้มีคำอธิบาย

ในหนังสือชื่อ The Art of

Thinking Clearly (2013) Rolf Dobelli

อธิบายความแตกต่างของพฤติกรรมดังกล่าวไว้อย่างน่าสนใจ

ในปี 1913 วิศวกรชาวฝรั่งเศสชื่อ

Maxmilian Ringelmann ศึกษาการทำงานของม้าและพบเรื่องประหลาด นั่นก็คือแรงดึงจากม้า 2 ตัว ที่ทำงานพร้อมกันให้แรงดึงน้อยกว่าแรงดึงรวมของม้าเมื่อแต่ละตัวดึง เมื่อเขาทดลองกับคนก็พบข้อสรุปแบบเดียวกันคือ ถ้า 2 คนดึงเชือกพร้อมกันโดยเฉลี่ยออกแรงคนละ 93 เปอร์เซ็นต์ของแรงทั้งหมดที่อาจออกได้ พอออกแรงร่วมกัน 3 คน ก็ออกแรงคนละ 85 เปอร์เซ็นต์ และ 8 คน ก็ออกแรงคนละ 49 เปอร์เซ็นต์

ปรากฏการณ์ที่เรียกว่า social loafing (SL) นี้เกิดขึ้นเมื่อมีการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มและแต่ละคนออกแรงน้อยลงกว่าเมื่อทำงานคนเดียวโดยผลงานของแต่ละคนไม่อาจเห็นได้โดยตรงอย่างชัดเจนในการพายเรือร่วมกันก็จะเกิด SL แต่เมื่อแต่ละคนพายเรือแข่งกันก็ไม่เกิด SL เนื่องจากสามารถเห็นการมีส่วนร่วมของแต่ละคนได้อย่างชัดเจน

ถ้าจะว่าไปแล้วปรากฏการณ์ SL เป็นพฤติกรรมที่มีเหตุผล ทำให้ไม่ต้องออกแรงเต็มที่เล่าในเมื่อออกแรงเพียงครึ่งเดียวก็ใช้ได้แล้วโดยไม่มีใครรู้เห็น? ในชีวิตมนุษย์ทุกคน เมื่อเราทำงานเป็นกลุ่มเราล้วนมีส่วนผิดในการกินแรงคนอื่นโดยการ "อู้งาน" แบบไม่ตั้งใจด้วยกันทั้งนั้น

ภายใต้ปรากฏการณ์ SL เวลาเราทำงานเป็นกลุ่มผลการทำงานของแต่ละคนจะลดลง แต่ไม่เป็นที่ศูนย์เพราะอาจเป็น

ที่สังเกตได้ของคนอื่น ดังนั้น แต่ละคนจะร่วมแรงกันด้วยการ "อู้งาน" แต่พอถาม

ในการทำงานเป็นกลุ่ม SL ก็เกิดขึ้นในด้านการใช้สมองด้วย ยิ่งกลุ่มใหญ่เท่าใดผลงานทางสมองของแต่ละคนจะน้อยลงเพียงนั้น เพราะสมาชิกเรียนรู้ที่จะ "อู้งาน" ทางสมองเช่นกันโดยมิได้ตั้งใจ

เมื่อพิจารณาปรากฏการณ์ SL ลงไปอีกก็จะเข้าใจพฤติกรรมของมนุษย์เมื่อรวมกันเป็นกลุ่มมากขึ้น ในการพิจารณาตัดสินใจเรื่องใดก็ตามของกลุ่มเช่นคณะกรรมการบริษัท หรือของทีมงาน มีทางใหม่ที่กลุ่มจะตัดสินใจเลือกสิ่งที่มีความเสี่ยงในผลที่เกิดขึ้นมากกว่าการตัดสินใจโดยคนคนเดียว

หากตัดสินใจโดยคนคนเดียว เช่น CEO ผลเสียที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจนั้น CEO ต้องเป็นผู้แบกรับคนเดียว ดังนั้นความเป็นไปได้ในการเลือกสิ่งที่มีเสี่ยงจะน้อยกว่าการตัดสินใจของกลุ่ม

เมื่อกลุ่มพิจารณาตัดสินใจ สมาชิกแต่ละคนของกลุ่มจะรู้สึก "สบายใจ" ที่ผลจากการตัดสินใจของกลุ่มจะไม่ผิดพลาดด้านลบโดยตรงแก่ตนเองเนื่องจากการพิจารณาร่วม ดังนั้น โอกาสที่จะตัดสินใจชนิดเสี่ยงจึงมีมากกว่า

ในการประชุมของกลุ่ม ปรากฏการณ์ SL ทำให้มีความเป็นไปได้สูงที่สมาชิกจะไม่แสดงความเห็นที่ออกมาเด่นชัดมากเกินไป จนอาจต้องเป็นผู้รับเคราะห์กรรมอย่างโดดเดี่ยวคนเดียวหากการตัดสินใจนั้นเกิดผิดพลาดขึ้น นอกจากนี้สมาชิกของกลุ่มจะไม่ทำงานทางสมองมากเท่ากับหากต้องทำคน

ทำไมต้อง
ออกแรงเต็มที่เล่า
ในเมื่อออกแรง
เพียงครึ่งเดียว
ก็ใช้ได้แล้ว
โดยไม่มีใครรู้เห็น

เดี่ยวเพราะตระหนักดีว่ามีสมองคนอื่นมาร่วมทำงานอยู่ด้วย

อย่างไรก็ดี มีบทเรียนเรื่องการบริหารจากญี่ปุ่นที่ว่า การตัดสินใจร่วมกันของทีมย่อมดีกว่าการตัดสินใจของคนเดียว กรณีนี้อาจเป็นจริงด้วยวัฒนธรรมเฉพาะของญี่ปุ่น ดังที่เราเห็นผลงานของญี่ปุ่นในการผลิตสินค้า อย่างไรก็ตาม ในวัฒนธรรมอื่น โดยเฉพาะวัฒนธรรมไทย การทำงานเป็นทีมไม่ประสบความสำเร็จเท่ากับทำงานเดี่ยว (ไทยเด่นแต่ในเรื่องกีฬาเดี่ยว ส่วนกีฬาเป็นทีมนั้นไม่ประสบความสำเร็จ)

ปรากฏการณ์ SL ทำให้พฤติกรรมของบุคคลเมื่อรวมกันเป็นกลุ่มแตกต่างจากเมื่ออยู่คนเดียว โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจ

กรุงเทพธุรกิจ

Krungthep Turakij
Circulation: 145,530
Ad Rate: 1,500

Section: First Section/ทัศนะวิจารณ์

วันที่: อังคาร 6 สิงหาคม 2556

ปีที่: 26

ฉบับที่: 9084

หน้า: 10(กลาง)

Col.Inch: 66.68 Ad Value: 100,020

PRValue (x3): 300,060

คลิป: สีสี่

คอลัมน์: อาหารสมอง: มนุษย์'อุ้งงาน'โดยไม่ตั้งใจ

สร้างความเสี่ยงจากความสูญเสียได้ยาม
เมื่อเป็นกลุ่ม การตระหนักถึงความจริงข้อนี้
อาจทำให้เราต้องระวังตัวกันมากขึ้นในการ
ตัดสินใจแบบกลุ่ม

การ "อุ้งงาน" ทางสมองอย่างไม่รู้ตัว
ของเด็กวัยซอร์โมนะว่าวุ่นเมื่ออยู่กับเป็น
กลุ่มโดยมีผู้นำไปในทางที่ผิดคือสูตรสำเร็จ
สู่ปัญหา การแก้ไขจะได้ก็ต่อเมื่อเข้าใจ
ธรรมชาติของ SL